

TRZY SITA

TOLERANCJA – PRAWDA – DOBRO – POŻYTECZNOŚĆ – MILCZENIE – OBMOWA

Któregoś dnia zjawił się u filozofa Sokratesa jakiś człowiek i chciał się z nim podzielić pewną wiadomością.

– Posłuchaj, Sokratesie, koniecznie muszę ci powiedzieć, jak się zachował twój przyjaciel.

– Od razu ci przerwę – powiedział mu Sokrates – i zapytam, czy pomyślałeś o tym, żeby przesiać to, co masz mi do powiedzenia, przez trzy sita.

A ponieważ rozmówca spojrzął na niego nic nierozumiejącym wzrokiem, Sokrates tak to objaśnił:

– Otóż zanim zaczniemy mówić, zawsze powinniśmy przesiać to, co chcemy powiedzieć, przez trzy sita. Przypatrzmy się temu! **Pierwsze to sito prawdy.** Czy sprawdziłeś, że to, co masz mi do powiedzenia, jest doskonale zgodne z prawdą?

– Nie, słyszałem, jak o tym mówiono, i...

– No cóż. Sądzę jednak, że przynajmniej przesiałeś to przez **drugie sito, którym jest sito dobra.** Czy to, co tak bardzo chcesz mi powiedzieć, jest przynajmniej jakąś dobrą rzeczą?

Rozmówca Sokratesa zawahał się, a potem odpowiedział:

– Nie, niestety, to nie jest nic dobrego, wręcz przeciwnie...

– Hm! – Filozof westchnął. – Pomimo to przypatrzmy się **trzeciemu situ.** Czy to, co pragniesz mi powiedzieć, jest przynajmniej **pożyteczne**?

– Pożyteczne? Raczej nie...

– W takim razie nie mówmy o tym wcale! – powiedział Sokrates. – Jeżeli to, co pragniesz wyjawić, nie jest ani prawdziwe, ani dobre, ani pożyteczne, wolę nic o tym nie wiedzieć. A i tobie radzę, żebyś o tym zapomniał.

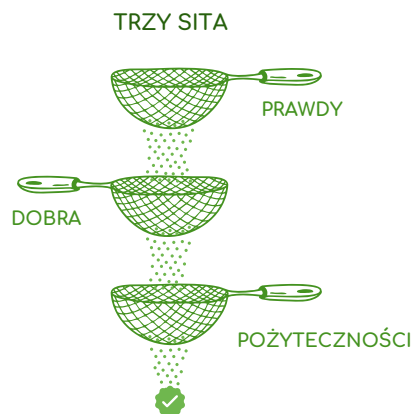
Opowieść dydaktyczna (apolog)* greckiego filozofa Sokratesa (V-IV w. p.n.e.)

W pracowni filozofa

Często aż nas swędzi język, żeby opowiedzieć to, co usłyszeliśmy od innych. Czy nie byłoby lepiej przesiać najpierw te wypowiedzi przez trzy sita, jak to zrobił Sokrates? Jakie ryzyko pociąga za sobą przytaczanie zastyszanych opinii i plotek?

*Opowieść dydaktyczna (apolog) – krótka opowieść spokrewniona z bajką, ilustrująca jakąś naukę moralną.

tekst pochodzi z: Bajki filozoficzne, [Piquemal Michel](#)

TRZY SITA

TOLERANCJA – PRAWDA – DOBRO – POŻYTECZNOŚĆ – MILCZENIE – OBMOWA

Któregoś dnia zjawił się u filozofa Sokratesa jakiś człowiek i chciał się z nim podzielić pewną wiadomością.

– Posłuchaj, Sokratesie, koniecznie muszę ci powiedzieć, jak się zachował twój przyjaciel.

– Od razu ci przerwę – powiedział mu Sokrates – i zapytam, czy pomyślałeś o tym, żeby przesiać to, co masz mi do powiedzenia, przez trzy sita.

A ponieważ rozmówca spojrzął na niego nic nierozumiejącym wzrokiem, Sokrates tak to objaśnił:

– Otóż zanim zaczniemy mówić, zawsze powinniśmy przesiać to, co chcemy powiedzieć, przez trzy sita. Przypatrzmy się temu! **Pierwsze to sito prawdy.** Czy sprawdziłeś, że to, co masz mi do powiedzenia, jest doskonale zgodne z prawdą?

– Nie, słyszałem, jak o tym mówiono, i...

– No cóż. Sądzę jednak, że przynajmniej przesiałeś to przez **drugie sito, którym jest sito dobra.** Czy to, co tak bardzo chcesz mi powiedzieć, jest przynajmniej jakąś dobrą rzeczą?

Rozmówca Sokratesa zawahał się, a potem odpowiedział:

– Nie, niestety, to nie jest nic dobrego, wręcz przeciwnie...

– Hm! – Filozof westchnął. – Pomimo to przypatrzmy się **trzeciemu situ.** Czy to, co pragniesz mi powiedzieć, jest przynajmniej **pożyteczne**?

– Pożyteczne? Raczej nie...

– W takim razie nie mówmy o tym wcale! – powiedział Sokrates. – Jeżeli to, co pragniesz wyjawić, nie jest ani prawdziwe, ani dobre, ani pożyteczne, wolę nic o tym nie wiedzieć. A i tobie radzę, żebyś o tym zapomniał.

Opowieść dydaktyczna (apolog)* greckiego filozofa Sokratesa (V-IV w. p.n.e.)

W pracowni filozofa

Często aż nas swędzi język, żeby opowiedzieć to, co usłyszeliśmy od innych. Czy nie byłoby lepiej przesiać najpierw te wypowiedzi przez trzy sita, jak to zrobił Sokrates? Jakie ryzyko pociąga za sobą przytaczanie zastyszanych opinii i plotek?

*Opowieść dydaktyczna (apolog) – krótka opowieść spokrewniona z bajką, ilustrująca jakąś naukę moralną.

tekst pochodzi z: Bajki filozoficzne, [Piquemal Michel](#)

